

ABONAMENTUL
Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Nr. de Duminică
pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDAȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscrise nu se îna-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Discursul dela Münster.

A fost crâncen războiul purtat între catolici și protestanți timp de treizeci de ani. S'a vărsat mult sânge și dintr'o parte și din alta și a fost groaznică pustiirea cauzată de ostașii *credinței*, până ce la anul 1648 s'a pornit din orașul Münster al Vestfaliei vestea păcii binefăcătoare.

Tot din Münster sosește acum vestea despre un discurs mare și de o importanță deosebită, pe care l-a rostit împăratul Germaniei în muzeul de acolo, accentuând între altele, că el nu face deosebire între protestant și catolic și desaproabă conflictele dintre aceste două confesiuni. De ce nu s'ar contopi, de ce nu s'ar unifica confesiunile când baza tuturor este creștinismul — întocmai precum se întregesc economicște diferitele branșe, fără a se ridica nici una în detrimentul celeilalte?

Pacea și bunăînțelegerea, dragostea e baza fericirii vieții sociale și pe aceasta a predicat o împăratul Vilhelm în orașul, unde înainte cu atâtea sute de ani s'a încheiat pacea între confesiunile războinice.

Dar să vedem și celelalte puncte, pe care le-a atins împăratul. Iată resumatul întregului discurs:

A vorbit despre loialitatea agricultorului, despre opera muncitorilor și despre cultura, care tinde a se perfecționa, a orașenilor, dând astfel dovadă, că și capul încoronat, domnitorul atâtor milioane, se interesează de viața și de munca celor mici.

Cu o forță convingătoare își îndeamnă împăratul popoarele la *respect împrumutat*, la *iubire frățească*, la alipire față de patrie și tron.

Vorbind de conflictele confesionale și desaproabându-le, spune următorul mare adevăr: *religia, nu ca credință împietrită în forme și ceremonii, ci ca credință vie, care se arată în cugetare și în fapte, poate să închege unitatea cetățenilor.*

»Trebuie să menționez în punctul acesta propriile mele experiențe. Sub lunga durată a dominațiunii mele — e anul al douăzecilea dela suirea mea pe tron — am avut de a face cu mulți oameni, a trebuit să sufer mult dela ei, m'au jignit amar inconștient, durere însă și conștient. Și dacă în asemenea momente prindea în mine putere mânia și dacă se treziă în mine gândul răsbunării, mă întrebam: care este cel mai potrivit mijloc pentru potolirea mâniei, pentru stărnirea unei porniri mai blânde? Singurul mijloc, pe care l-am găsit a fost, că mi-am zis: Sunt cu toții oameni, ca și tine, și deși te jignesc, totuș au suflet, care s'a conceput în înalțimile strălucitoare și și-a luat începutul de sus, unde ne vom reîntoarce odată cu toții, și ei prin suflet poartă în sine o parte a Creatorului... Cine cugetă astfel, acela va judeca totdeauna cu blândețe pe semenii săi.

La începutul discursului său împăratul a accentuat, că poartă deosebit interes pentru agricultori și pentru îmbunătățirea soartei muncitorilor. Discursul său însă culminează în partea mai sus citată: jignit fiind *nu s'a răsbunat, ci și-a căutat alinare în religie.*

Puternicul domnitor, marele împărat s'a dovedit de astădată și ca bun creștin: răbdând, înfrânându se și iertând. Il cunoșteam până acum din multe părți, cu acest prilej, într'un moment de sinceritate, și-a descoperit și o parte mai intimă a sufletului său, îndemnând și în felul acesta la blândețe și la iertarea semenilor noștri, căci

numai iertându-ne împrumutat, numai judecându-ne unii pe alții cu blândețe, putem pune temelie păcii și buneii înțelegeri între noi, ca astfel să ne asigurăm propășirea materială și morală, binele, liniștea și mulțumirea pe pământ.

Religiositate și abnegațiune, pace și unire a predicat împăratul Germaniei la Münster, ca un adevărat apostol al bisericii creștine.

Acest discurs desigur va pătrunde în inimile celor mai apropiați, într'ale catolicilor și protestanților germani, cari chiar și la ultimele alegeri pentru cameră au dat dovezi de ură confesională.

Dar oare nouă, românilor, cari nu suntem 60 de milioane, ca supușii imperiului german, nu ne ar fi de folos dacă ne-am pătrunde de sfaturile lui Wilhelm, de *pace și bunăînțelegere*!?

Neînțelegerile noastre — ca să nu le zicem conflicte — confesionale ne aduc desigur mai multe dezastre decât germanilor conflictele dintre catolici și protestanți.

Am avea și noi mare nevoie de o pace dela Münster și de un discurs categoric ca al împăratului Germaniei, rostit din partea unei persoane sus puse, discurs, care apoi să aibă rezultatul dorit.

Creștinismul e religia noastră, pe care am moștenit-o din bătrâni. *Pe temelul lui să ne unim și pe al legii noastre strămoșești, pe temelul legii românești.*

FOIȚA ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

Slănicul (Moldova).

(*) Ziarele din România ne aduc două știri privitoare la această perlă a Moldovei: întâia spune, că ministrul lucrărilor publice, dl V. Moritzun, a decis facerea unei linii ferate dela Târgul-Ocna până la Slănic, iar a doua anunță că primul efor al Spitalelor St. Spiridon din Iași va sosi curând la Slănic, unde va da un banchet funcționarilor acestui stabiliment balnear.

Ministrul lucrărilor publice a fost chiar zilele acestea la Slănic și a luat măsuri ca lucrările liniei ferate să înceapă așa fel, ca pe anul viitor Slănicul să aibă comunicație pe calea ferată cu țara și străinătatea. Slănicul, care și până acum a fost o stațiune balneară dintre cele mai plăcute, va ajunge astfel la renume european și la tot cazul cea mai cercetată stațiune din partea *românilor de pretutindeni.*

Cât privește acum banchetul pe care primul efor, dl C. Pennescu, îl va da funcționarilor d-sa răsplătește astfel zelul, răbdarea și inteligența colaboratorilor săi. Scriitorul acestor știri de vre-o douăzeci de ani a colindat pela multe băi din statul ungar și străinătate. Poate însă mărturisii, că n'a văzut o administrațiune mai bună decât cea dela Slănic, astă-vară.

Se înțelege, meritul revine în primul rând primului efor. De aceea, la banchetul ce se va da, funcționarii cu drept cuvânt vor serbători pe șeful lor, iar oaspeții cari vor fi de față, și noi,

cei din depărtare, ne alăturăm cu drag la manifestația de simpatie.

Efori și funcționari se pot apoi felicita că au în mijlocul lor pe dr. Al. Brăiescu, un medic care ar face mândria celei mai celebre stațiuni balneare din străinătate. Priceperea, zelul, punctualitatea și conștiințiositatea d-sale nu se pot plăti cu bani. Dacă politica n'ar juca rol și la Eforie, ci în viitor drul Brăiescu să rămână mereu director al stabilimentului, Slănicul ar ajunge celebru nu numai prin apele sale, prin aierul minunat și otelurile curate și ieftine, ci și prin regula, disciplina vieții d'acolo, fără care nici o stațiune balneară nu poate ajunge la renume. Doctorul Brăiescu are atenție pentru toate. Nainte de ameezi stă în permanență la institutul de hidroterapie, unde pacienții sunt tratați după cele mai noi prescripțiuni ale științei medicale, și ziua întreagă priveghiază și controlează ca toate să se petreacă conform regulilor stabilite... Are grije deosebită ca întreprinzătorii dela restaurante să se conformeze instrucțiunii ce au de a găti numai bucate potrivite curei cu ape minerale ce fac vizitatorii băilor.

Și dacă se bucură cineva de calea ferată, acesta desigur este medicul Brăiescu. Un singur neajuns eră, până acum, la Slănic: greutatea de aprovizionare, căci nefiind tren decât numai până la Târgul-Ocna, iar d'aci cu căruțele, pe drumul rău și destul de lung (două ore), totul venea scump. Pe viitor, când Slănicul va avea legătură directă cu Galațul, port dunărean, se vor putea procura cele mai bune alimente și astfel Slănicul și în privința asta va putea rivaliza cu o'i care

stațiune balneară din străinătate, pe unde vara întregă găsesc numeroși români, risipind o mulțime de bani.

Va începe astfel o nouă eră, și mai prosperă, în viața Slănicului.

Dl primelor Pennescu are deci motiv să fie vesel, căci de numele d-sale se va lega astfel desevășirea unei reforme menite a face din Slănic cea mai reputată stațiune balneară a României.

Ca situație geografică — aproape de hotarul Ardealului — Slănicul e merit apoi să ajungă a fi vizitat și de românii dela noi. Nu înțeleg de ce am merge în străinătate, în fiecare vară sută de inși, când Slănicul ne oferă nu numai ape minerale, băi excelente și tot confortul, ci mai presus de toate o societate românească care pentru noi, cei de aici, este o relevare sufletească, ne oferă mijloace de a ne desevăși educația națională, căci toată vara are teatru, jucând cei mai de seamă artiști români, dupăcum se aranjază d'asemeni concerte de tot felul.

M'am simțit îndemnat să scriu acestea cu atât mai ales, cu cât chiar aseară un bun prieten din Munții Apuseni (dr. V. Fodor) mi-s'a plâns de mizeria grozavă ce a îndurat la una din băile de p'aici (lucru pe care l'au pățit și alții!), unde a plătit scump casă și masă proastă, iar cât despre tratamentul balnear, e tot ca pe vremea veche: încerci, și de nu ți-se face mai rău, poate să te și reculegi!

Schimbări în cabinet. Se anunță, că în toamna aceasta se vor face trei schimbări de miniștri în cabinetul ungar. Va fi înlocuit ministrul *Jekelfalussy*, care fiind bolnăvicios n'a fost în oficiu de vr'o trei luni. Rezortul lui îl conduce secretarul de stat *Bolgár*, care ia parte și la consiliile ministeriale. Apoi *Josipovich*, care precum se afirmă, în urma conflictului croato-maghiar și-a pierdut voia de a mai rămânea ministru. El ar fi declarat înaintea unor prieteni, că dacă acest conflict nu se va aplană pe cale pașnică, după redeschiderea parlamentului, își va da abdicarea. Coaliția croată însă nici de vorbă nu vrea să stea cu *Iosipovich*, nici cu *Rakodczay*, prin urmare depărtarea lui *Iosipovich* e sigură. În fine se vorbește de depărtarea din post a ministrului *Zichy*, care e foarte jignit din cauza purtării necorecte a șefilor partidului popular, cari astfel au stricat relațiile prietenoase între acest partid și între partidul kossuthist. *Zichy* e năcăjit rău cu deosebire pe *Rakovszky* și pe *Zhoray*, cari forțează ieșirea popularilor din coaliție, sdruncinând astfel poziția ministrului popular în cabinet. În cercurile populare se vorbește deja ca despre un fapt pozitiv de abdicarea ministrului *Zichy*.

În cercurile politice se vorbește, că urmașul lui *Jekelfalussy* va fi secretarul de stat *Bolgár*.

Desaprobat! Confrății dela »Drapelul« din Lugoj, în primarticolul numărului ce ne sosește azi desaprobă cu hotărîre și ei pe proprietarul tipografiei »Poporul Român«, dl *Birăuțiu* din Budapesta, arătând că nu știe ce face, și la tot cazul face rău, luând în apărare pe »isgoniții din România«...

Ar fi bine să-și spună, în privința asta, părerea toate ziarele noastre, pentru a se învedera că nimeni la noi nu aprobă aberațiunile mărunțului politician, care a traficant cu *Burdia* și figurase pe lista întreținuturilor fondului de dispoziție al guvernului unguresc...

Iși dau arama pe față!

Unul dintre vicepreședinții camerei ungare, *Návay Lajos*, care stă mai aproape de ministrul de interne, își face de prezent turneul printre alegătorii săi din cercul Bătaniei.

Ieri a ținut o vorbire la *Mezőkovácsháza* menită a lumina intențiile actualului guvern.

Despre reforma electorală a spus că deși pregătirile se urmează cu asiduitate, totuși o reformă de așa importanță mare nu se poate face prea iute. Asta ar fi primejdios pentru țară. Nu vrea să amăgească pe nimeni afirmând că reforma se va face curând. Din contră, declară că *nu se va face în toamna asta*.

Congregațiunile comitatelor însă, precum și parlamentul vor fi informate asupra planului guvernului.

Mai importante pentru noi sunt declarațiunile sale privitoare la tendența reformei. *Návay* a zis:

»Atâta e sigur, că dușmanii națiunii nu vor căpăta drept de vot, pentru că dreptul de vot nu este un drept firesc, ci o funcțiune de stat«...

»Dușmanii națiunii«, se înțelege sunt *naționalitățile*, socotite de mărta națiune maghiară ca nevrednice de a purta oficii de stat, mai ales oficiul de a alege deputați și a înrîuri astfel la guvernarea țării.

Iată de ce marii juriconsulți și legiuitori maghiari au trebuit să inventeze noua teorie, specifică maghiară, conform căreia dreptul electoral nu este drept firesc, ci funcțiune de stat.

Dacă e însă așa, atunci cătănească singuri numai ceice se vor bucura de favorul acestei »funcțiuni de stat«, și dările deosemeni plătească-le numai ei!

Stupiditatea acestei teorii de oligarh și șovinist îngâmfat trebuie arătată și în străinătate. Să vadă lumea că vicepreședintele camerei ungare nici acum *nu s'a europenizat*, ci propagă teorii demne de cei mai înapoiți aziatici.

Din România.

Expoziție. În pavilionul industriei din expoziția dela Filaret se lucrează actualmente cu mare activitate la expoziția specială petroliferă, unde vor fi reprezentate mai cu seamă case germane, precum și mai multe case din Austro-Ungaria, Olanda, Franța, Belgia și Italia.

Societățile petrolifere din România sunt de asemenea bine reprezentate. Steaua Română, Vega, Creditul Petrolifer, Colombia, Româna-Americană și m. a. au expus fabricatele și fotografiile instalațiilor și schelele lor. Asemenea și statul a profitat de ocazie de a da dovadă vizitatorilor expoziției despre lucrările făcute în ultimi ani pe terenul științific.

În special se observă și lucrările comisiunii române de petrol, care s'au putut vedea și la expoziția generală din Liège.

O vedere generală a lucrărilor noului port din Constanța va fi asemenea expusă.

De aranjamentul expoziției se interesează în special domnul I. Henenvogel și profesorul Pfeiffer.

Expoziția obiectelor caselor germane sunt supraveghiate în persoană de secretarul general al comitetului german, dl dr. P. Schwarz.

Lucrările sunt atât de înaintate, încât se poate conta cu siguranță că expoziția va fi gata la timp.

Președintele congresului, dl A. Salignyi a vizitat în persoană expoziția spre a se interesa asupra mersului lucrătorilor.

În toate hotelurile orașului se fac deja preparativele necesare pentru găzduirea congresiștilor.

Sperăm, că atât Bucureștii cât și țara va face impresie bună oaspeților.

Sărbări. Iată în general punctele programului sărbătorilor ce se vor da la Galați la 19 Septembrie.

În ziua de 19 Sept. la orele 10 dimineața M. Sa Regele însoțit de familia regală și suita va intra în docuri, unde se vor afla construite tribune pentru persoanele oficiale și particulare. De aici M. Sa Regele se va duce la arsenalul mariner, unde se va afla monitorul »Ioan Brătianu«.

După botez, care va fi celebrat de P. S. S. Episcopul Pimen, M. Sa Regele va tăia sfoara de mătase, după care monitorul va fi lansat pe apă.

În momentul lansării A. S. R. Principesa Maria apăsând pe un buton electric va face ca o sticlă de șampanie să se spargă pe bordul monitorului. Apoi Regele însoțit de familia regală și de suita,

Lisandru.

-- Schiță. --

III.

Stăpânit de durerea pierderii celui mai prețios lucru pe pământ, a casei părintești, Lisandru a ajuns, din întâmplare, în casa Leontinei.

Ochii acestei femei bune tradau multă suferință. Inzestrată cu un suflet înălțat și cu o inimă nobilă, cu pricepere pentru arte și pentru lucrurile frumoase, harnică și cu mult dor de a munci și de a produce în cercul ei de activitate — eră osândită să-și treacă viața într'un cerc social inferior și lângă un bărbat, care nu o înțelegea și care nu știa și nu voia să-i spună o vorbă, s'o însenineze, s'o bucure, s'o mulțumiască.

Lisandru o ascultă totdeauna cu drag și-și da toată truda s'o mângăie. O învăță, să aibă încredere în forța cea mare, care răspândește toate suferințele, care nu uită nici odată să trimeată ajutorul său celor lipsiți și să fie de față de căteori se află omul în primejdie. Ii vorbiă cu multă căldură de marea cauzalitate din lume și din univers. Nimic nu se întâmplă fără motiv, iar durerea prezentă este totdeauna o pregătire pentru viitor. Cine va suportă proba, va avea parte de multă fericire, iar celce va succumbă sub greutatea ei va pierde agonisita dintr'un lung șir de ani.

Leontinei îi curgeau lacrimi mari pe amândoi

obrajii, plângea cu atâta amar și i-se sbătea inima în piept cu putere.

— De ce a trebuit să sufăr eu o viață întreagă? Când să mai aștept eu fericire? Acuma, după ce-am îmbătrânit?

— Nu îmbătrânim niciodată. Viața ne e fără de sfârșit. Nu trăim noi numai odată și numai pe pământ.

— Eu n'am puterea de-a crede în nemurire. Eu nu mă gândesc la viața viitoare. Cât trăiesc acuma, în viața aceasta, aș vrea să fiu mulțumită, aș vrea să trăiesc cum îmi place mie: să muncesc, să fiu iubită, apreciată, să aibă cine-mi face o bucurie, să am pentru cine trăi și munci, să mi fie viața viață... Ah, ce n'aș fi dat, să mă fi dăruit Dumnezeu cu un copil. Să am un copil, un copil al meu, să-mi jertfesc pentru el toată ființa...

— Mama a avut un copil, a avut doi. Și a trebuit să ne lase când ar fi voit mai mult să trăiască. Cu câtă durere s'a despărțit de lumea aceasta. Mai bine să n'ai pe cine lăsa în urma ta.

— O nu, așa e firea lucrurilor: copiii au să înmormânteze pe părinții. Mama dtale totuș a trecut la cele veșnice mângăiată, că a lăsat în urma sa un copil bun, care îi perpetuiază sufletul și inima. De sigur numai iubirea cea mare față de mama dtale și durerea, ce ți-a cauzat-o

moartea ei, te-a făcut să spui vorba de mai înainte. Nu, nu, dta nu știi ce e un copil pentru o mamă: o mângăiere, o fericire, un scop, o viață. O mamă se desparte greu de copiii săi, dar moare în conștiința, că n'a trăit înzadar. Dta fi mângăiat, înaintează spre scopul, ce-l urmărești, și vei preamări prin muncă memoria mamei dtale, care te-a iubit atât de mult și care te-a înzestrat cu o inimă atât de curată.

— Ah, dar nu pot. Nu pot fi liniștit. Cât a fost în viață nu i-am făcut nici o bucurie, iar acum, după ce a ajuns în mormânt, n'am putut împiedecă necinstirea familiei, a casei noastre. Nu mai avem mamă, nu mai avem tată, nu mai avem casă părintească, nu mai avem nimic. În satul nostru nu mai putem călca cu fruntea ridicată și cu fața senină, suntem străini în lume, unul într'o parte și altul într'alta, unul înarmat pentru viață mai mult, altul mai puțin; nu mai suntem ai nimăruia și nu mai avem pe nimenea.

— Nu desperă, domnule Lisandru. Când e omul în primejdie mai mare, atunci e mai aproape Dumnezeu. Nu trebuie să iai lucrul atât de tragic cu tatăl d-tale. D-ta și fratele d-tale n'ați greșit cu nimic. Cinstea vă e neatinsă, amintirea mamei d-voastră e întreagă. Fiecare lucrează pe propria-i răspundere.

— Da, da. Vechea poveste. Fiecare om știe să-l mângăie pe altul, pe sine însă nime nu se

și de P. S. Sa Episcopul Pimen se vor urca în gondola regală și vor merge în largul Dunărei, unde vor fi ancorate toate monitoarele noi și trecând în dreptul fiecăruia P. S. S. Episcopul Pimen le va boteza cu apă sfințită.

Regele, însoțit de familia regală și de suită se va urca apoi pe bordul monitorului »Ioan Brătianu« care va pleca spre Tulcea. Masa se va lua pe bord.

Monitorul va fi escortat de toate vasele românești împărțite în două divizii: Una compusă din toate monitoarele și cele 8 vedete, iar alta compusă din crucișătorul »Elisabeta« și celelalte vase.

Din străinătate.

Macedonia. Guvernul turcesc continuă cu un zel înverșunat reorganizarea justiției în Macedonia.

De curând a hotărât să numească și reprezentanți creștini, adică aromâni, greci, bulgari și sârbi, la tribunalele celor trei vilaețe macedonene.

Numărul acestor reprezentanți se va decide după numărul populației respective din fiecare district.

Deosebit apoi se vor numi și inspectori judecătorești creștini.

Comitagii. În ziua de 17 August st. n. șase comitajii ai unei bande grecești au fost uciși în cartierul Kamanizza din orașul Seres (Macedonia).

Al șaptelea comitajiu, un anume Tedoss a fost făcut prizonier.

Acesta a făcut importante destăinuri asupra mișcării bandelor grecești și a arătat pe mitropolitul grec din Seres ca susținător principal al bandelor grecești în acel sangiacat.

În urma acestei denunțări, guvernul turcesc crede necesar să procedeze contra mitropolitului oprindu-l de a lua parte la lucrările consiliului administrativ local.

Inaugurare. La 30 August v. va avea loc la Sofia inaugurarea monumentului țarului liberator.

Împăratul Rusiei va fi reprezentat la această serbare de către marele duce Vladimir Alexandrovici.

Guvernul bulgar pregătește în cea mai mare grabă serbările întru amintirea războiului liberării Bulgariei de sub jugul Turciei.

Aceste serbări vor avea loc cu deosebire la Sofia, Plavna, Parodim, Bela și Gorni-Studen.

Una din aceste serbări s'a și început deja pe terenul politic.

Presă ruso-filă bănuiește guvernul că va face să cadă o umbră asupra acestor serbări în scop de a nu se putea face vre-o comparațiune între serbările acestea la cari bulgarii vor lua parte cu însuflețire și din toată inima, și acelea ale jubileului prințului cari avură loc și cari au fost curat biurocratice, — zic acele ziare.

China și Japonia. Dat fiind atitudinea Chinei devenită pe neașteptată dușmane față de Japonia, se arată aci necesitatea de a se exercita o presiune trimițându-se ca reprezentant al Japoniei în China unul din cei mai de frunte bărbați de stat japonezi, spre a face să dispară atitudinea actuală ostilă inexplicabilă a Chinei.

Regele Angliei a primit în audiență la Marienbad pe ministrul de externe rus *Izvolski*. Se afirmă, că a fost vorba și de alianța ruso-engleză, afară de evenimentele din vara aceasta.

Între China și Japonia se așteaptă grave conflicte, pentru că trupe japoneze au ocupat insula chineză *Cvan*.

Stössel a fost oprit din partea guvernului rus să și publice memoriile referitoare la Port Arthur, ori să dea informații referitoare la ele ziarelor.

Felicitări lui dr. Vasile Lucaciu.

Am primit azi, pentru dr. V. Lucaciu, următoarea telegramă:

Săscut (România) Vă doresc grabnică însănătoșare, rugându-Vă să primiți totodată, împreună cu tovarășii Dv. de luptă, cele mai frățești urări. G. Diamandi, deputat.

O știre ce am primit azi din Șișești ne face de altfel cunoscut, că iubitul fruntaș se află mai bine, a scăpat de primejdia unei pneumonii duple, care putea să-i fie fatală.

Ne bucurăm și dorim să-l vedem cât mai grabnic printre noi.

Am mai primit următoarea felicitare:

Satulung-Chioran. Gratulăm învingerea beușenilor, salutăm cu bucurie pe constantul luptător național din ocaziunea glorioasei învingeri și alegerea lui de ablegat! Vivat, amicul adevărat al poporului dr. Vasile Lucaciu! — Gregor Tamas Miculescu și familia.

Teroare criminală!

Teroarea grevei de cele mai multeori are în sine ceva nedrept. Greviștii dela Antwerpen au alunecat însă deadreptul pe calea crimelor odioase. Iată, într'adevăr, ce telegramă primim:

Antwerpen, 5 Sept. Locuitorii orașului Antwerpen au suferit azi noapte o groază nemaipomenită. Pela 10 ore s'a roșit adică cerul întreg: *marele port a fost aprins în 6 locuri și ardea p'o întindere de mai mulți hectari.* Pompierii și miliția nici n'au putut să se apropie de foc, să stângă ori să localizeze, deoarece *greviștii le-au oprit drumul.* Cetățenii și-au străjuit casele noaptea întreagă, deoarece greviștii (lucrători în port) s'ar fi decis să jefuiască orașul iar după aceea să-i dea foc.

Pagubele cauzate se ridică la mai multe milioane. A ars cu desăvârșire depozitul de scânduri, lemne de clădit și de ars, precum și 18 magazine, pline cu mărfuri de tot felul.

Ministrul lucrărilor publice a sosit în oraș pentru a se sfătuși cu primarul.

Greviștii au incendiat și mai multe vagoane din gară, ungându-le întâiu cu petrol.

A fost ciocnire între miliție și greviști. S'a tras cu arme și dintr'o parte și dintr'alta. Sunt număroși răniți.

Ca în Azia.

»Gazeta« scrie:

Duminecă, la 1 Septembrie st. n. nu s'a putut ținea serviciu divin în biserica românească gr.-cat. din satul Serețel, comitatul B.-Năsăud..

Când a venit preotul să slujească la biserică, a aflat satul pustiu și jalnic de tot. Căci absoluta și toată partea bărbătească a fost scoasă cu jandarmii între orele 6 și 7 dimineța, de fisolgăbirăul Hunyadi — la pădure, la hăituit (ca gonaci la vânătoare)

știe mângăia. Cu toții avem nevoie de vorbe pline cu iubire ale altora. Pățania noastră e tragică de tot. Ah, cât e de grozav a nu avea casă, a nu avea vatră părintească, după ce ai avut odată.

— Iți vei face una a d-tale. Nu mai cugetă la ce a fost. Gândește-te la viitor. Ești tânăr, plin de viață, în scurtă vreme îți vei avea căminul d-tale..

— Căminul meu, vatra mea, casa mea? Dar unde va fi iubirea mamei, care să umple cuprinsul acestei case?

— Va fi o altă iubire, care te va înconjură.

— Nu, nu voiu mai avea eu casă, curte, nici grădină cu flori. Cât îmi erau de scumpe florile din grădina mamei..

Leopoldina își duce basmau la ochi. O podidire lacrimile. Acesta eră visul ei: o casă la țară, o curte largă, plină cu galițe, o prispă cu flori și o grădină cu legume și cu pomi.

— Ii plăceau florile?

— Când eram acasă în toată ziua îmi aduceam din grădină. O parte mi-o dădea să mă împodobesc și să le miros, iar alta mi-o puneam în pahar pe masă.. N'o să mai găsesc eu a doua ființă, care să mă iubească ca mama..

— Lucrul acesta să nu-l spui niciodată. N'ai iubit dta încă pe nime?

— Ba da, am iubit.. Cu zece ani. Am iubit sincer, cu putere mulți ani de-arândul. Dar ce

are a face, o asemenea iubire e atât de trecătoare, nu e niciodată veșnică, ca *iubirea de mamă*.

Și Lisandru a început să-i povestiască Leontinei toată dragostea lui cu Mina, i-a arătat fotografiile ei și i-a cetit câteva scrisori primite pe vremuri dela ea. Spunea, că nu se mai simte atât de atras de ea, ca mai înainte. Vorbiă însă totuș cu multă duiosie și dragoste de Mina, care l'a iubit și-l iubește cu atâta castitate.

— Inzadar, argumentă Lisandru în cele din urmă, dragostea din tinerețe, se vede, nu e de lungă durată. Nici o dragoste nu-i pentru totdeauna. Numai dragostea de mamă..

— Mai este o dragoste veșnică, aceea, care se răscumpără cu îndatoriri, cu jertfe, cu sacrificii spontane.

Leontina căută să pătrundă tot mai mult în sufletul și inima lui Lisandru, pe care i-l scosese Dumnezeu în drum.

Se convingea în fiecare zi de sentimentele lui înălțate, de vederile lui largi și de puterea lui de a captivă. Lisandru isbutise să o scoată încetul cu încetul din gândurile ei triste și din deseperare și ea se atașă tot mai mult de sufletul lui nevinovat, încrezându-i-se dela un timp cu desăvârșire.

Lisandru se simțea tot mai bine în atmosfera ei, care începea a-i fi chiar indispensabilă. Leontina se deprindea tot mai mult să ducă rolul

unei mame bune, iar Lisandru se obișnuia din zi în zi să se simtă copilul ei. Se simțea tot mai acasă în atmosfera Leontinei.

I-a povestit pe urmă și de Geta și i-a spus, că a iubit-o și pe ea, dar numai puțin timp. Acuma dacă se întâlnește cu ea, o face mai mult de hătârul ei, căci îl iubește la nebunie și el n'ar voi să-i pricinuiască durere. Dacă nu o poate iubi, ce să facă?

Leontinei nu-i părea rău de lucrul ăsta, căci ea își avea de mult simpatia pentru Mina. Din spusele »băiatului«, din scrisorile-i proprii și din fotografii își formase o judecată foarte favorabilă despre ea: cuminte, așezată, *casnică*.

Dar alta eră cauza răceii lui Lisandru față de Geta: a treia și cea mai nouă dragoste, o dragoste platonice, începută și potențată prin scrisori, dragostea, ce-o avea pentru Alina.

Ea îi scrisese cea dintâi scrisoare:

»Trăit-am ani de sbucium și luptă omoritoare în așteptarea sfântă a unei ființe iubite. Și totuș drag nimica nu mi-a ieșit în cale.. Poate-oiu muri chemându-o, vieța mi-se va stânge de atâta așteptare și n'aveci nu voiu iubi..

»Dar știi eu?... Nu știi.. Acum o prevestire sfântă m'a îndemnat a-ți scrie«.

Urmează apoi un postscriptum, unul, care l-a captivat cu desăvârșire pe Lisandru:

»O, de mi-ar fi menirea, să te întâlnesc vre-

— unde au venit mai mulți domni din Bistrița.

Cantorul, fătu (crâșnicul), clopotarul, încă au fost siliți și împinși de jandarmi la pădure, deși cu lacrimi s'au rugat să-i lase, să poată face slujba, că chiar azi așteaptă oamenii mai tare pe preot, că au multe și numeroase lipsuri sufletești. O muiere, aproape de naștere, a voit după datina creștină, a se împărtăși cu cele sante; rudenii și părinții s'au pregătit să facă pomeniri și pomene pentru cei depărtați la America.

Pentru o față moartă, ce era în comună, n'a avut cine trage clopotul, și la înmormântare, n'au fost pe la 3 ore p. m. decât copii mici și muieri...

Preotul, neavând cu cine ține biserica (biserica a rămas închisă), s'a depărtat acasă, și servitorul i-a adus prescurile neslujite acasă, în parohia matre, ca să le slujască, firește, în altă zi.

Seara, când s'a întors satul, dela pădure, oamenii așa erau de supărați de aceasta batjocură, încât la mulți nici de cină nu le-a trebuit... și plângea tot satul.

Până acum nu s'a făcut nici o arătare la locurile mai înalte din partea comunității bisericești... Și aceasta ar trebui preotul însuși și cu comitetul să o facă!

E de însemnat că jidovii — și jidovi sunt cam 20 familii — nu au fost scoși la hăituit, — asemenea și un maghiar, care locuiește în comună:

Numai bieții români! Și numai în zi de Duminecă!?...
Pentru ce?

Dela Beiuș.

După alegere. — Terorizări pe toată linia. — Vor petiționă?

Numai s'a dat știrea — cum trece un zvon prin sat, că dr. Lucaciu să trăiască, și cu toții au înțeles șoaptele inimei lor și s'au pus în lucrare pentru a izbuti alesul inimei noastre; poporul bihorean a dat dovezi, că numai conducător harnici să aibă, apoi el își face datoria.

odată și să-mi redai viața, un Christ mi-ai fi pe veci.

Lisandru era pe deplin convins, că a găsit ființa, care să-l iubească cu toată puterea ei sufletească, pentru care să jertfească totul și care să-i dea toate fericirile din lume.

Corespondența s'a continuat un an. Apoi s'au cunoscut. Și pe urmă au mai corespondat un an.

Leontina nu și-a slăbit însă nici acum simpatțiile pentru Mina. Ba o iubiă, așa pe nevăzute, cum îl iubiă pe Lisandru al ei. De Alina avea oroare. Pe ea o vedeă din scrisori și fotografii: prepotentă, fără multă dragoste, fără sentimente delicate, fără fire femeiască.

Lisandru dimpotrivă o vedeă în culorile cele mai luminoase și-i luă totdeauna apărarea. Pentru el era o Venere, cu figură clasică, cu sentimente profunde și cu idei largi.

De când se cunoșteau, Leontina și Lisandru nu avură nici un conflict. Alina le-a dat cel dintâiu prilej la neînțelegeri.

Dar Lisandru cercă în fiecare zi s'o înduplece. Ea își dădea silința, dar îi spunea totdeauna:

— Inzadar. Alina nu e femeia, care să te facă fericit. Tie îți trebuie o femeie gospodină, care să te adoare și să te îngrijească ca pe copilul ei. Alina va pretinde, ca tu să-i porți grije de toate. Numai Mina este pentru tine.

Farmecul numelui lui dr. Lucaciu ne-a fost destul să ne trezească din amorțeală și să ne pună la lucru. Leului dela Șişești i-s'au făcut prețutindeni primiri entuziaste, alegerea a decurs într'un chip cum nici nu am visat, pentru liniștea și ordinea ce a domnit în tabăra română — cum nu s'a mai pomenit la alegerile din Beiuș — încă și străinii ne laudă, așa după multe osteneți și o muncă intensivă și împotrivirea strașnică, chiar drăcească, a contrariilor, ne a ajutat D-zeul gîntei noastre să putem strigă mândru: Să trăiască dr. V. Lucaciu, deputatul nostru!

Pisma fără de margini, pedecile nenumărate, năcazurile și sforțările fără de sfârșit a potrivnicilor noștri dela alegerea din Beiuș numai acela și le poate închipui cine le-a văzut și le a auzit namijlocit; dar să nu cugete că după alegere toate aceste ca la comandă s'ar fi sfârșit — nici de departe.

Terorizările, vexările și insinuările și-au luat un curs liber.

În cercul electoral Beiuș diintre peste optzeci comune abia sunt șase comune în parte cu populațiune maghiară, totuși își iau cutezanța a teroriză tot cercul; populațiunea română rurală neîntrerupt e terorizată de maghiari; sunt amenințați și fugăriți dela lucru din țarina lor, făcându-li-se pagube enorme.

După focul din Beiuș din sara alegerii mai s'a iscat foc în Beiuș la di Chidioșan, și s'a stins la vreme în alte trei locuri, în provincă în repețite cazuri a nimicit focul năprasnic roadele românilor, mai mare daună are țaranul S. Mihoc, și mai avem să îndurăm precum ni-s'a spus.

În Beiuș de s'a scoborit amurgul sării ciocnirile dintre români și lucrători maghiari — provocat de cei din urmă — sunt la ordinea zilei, fără să intervină poliția s'au jandarmii, cerberii ordinii publice.

Comunicația dintre locul de vilegiatură a beiușenilor »Fântâna popii« cel puțin pentru inteligența română e întreruptă, fiind expuși la izultele și bestialitățile populației maghiare din satele învecinate, către sară niște bestii sunt postați pe drumuri și trecătorii români numai prin în-cunjur și poteci pot să ajungă în oraș.

Oficiile nu se lasă mai înapoi ca singuraticii, cu o pasiune oarbă îndrumă românii să ceară ajutor și deslușiri dela Lucaciu, nemaipomenite sunt abuzurile de acest gen, venind românii pela oficii cu treboarele și plângerile lor, sunt trimiși în mod volnic la Lucaciu.

Stări insuportabile sunt mai ales la oficiile căilor ferate, țaranii sunt expuși la nemaipomenita discrețiune a șefilor, sunt vexați până în sânge, nu li-se dau bilete, le scot afară ca pe niște câni zicând cu accente selbatice: mergeți la

Lisandru se pregătea să plece pentru a doua oară dela căminul părintesc, acuma pentru a-și clădi însuș unul propriu. Cu greu îi venia să se despartă de Leontina, care îi devenise a doua mamă, dar se mângăia cu gândul, că, după ce va rămâne singură, o va lua la sine.

I-a declarat, pe conștiința lui, că până nu va fi și ea la casa lor, până atunci nu va avea liniște.

— Așa-ți e scrisul, să pleci pe drumul ăsta. Să dea Dumnezeu să-ți fie binecuvântați pașii. Eu am însă un presimț, că tu alergi în prăpastie.

— O nu, mamă, vei vedeă cât voi fi de fericit și cât vom fi de fericiți împreună, după ce vom avea și pe tine în mijlocul nostru.

Și Leontina s'a încrezut și de astădată în vorbele copilului ei, după cum s'a încrezut totdeauna. Convingerea lui a îmbărbătat-o și i-a dat putere să aștepte ziua de bucurie și fericirea, pe care o pierdeă din nou cu plecarea lui.

Lisandru era fericit, că găsisse în Leontina o ființă, care îl iubește într'adevăr și pe care și el o știe aprecia. Dacă buna lui mamă n'a ajuns să-l vadă în bine, iată o a doua mamă, care să se bucure de toți pașii lui, care să simtă cu el și în bine și în durere.

Convingerea aceasta i-a dat multă putere la hotărîrea, ce a luat-o.

Lucaciu. Recordul mai mare l-a ajuns șeful gării dela Sudrici.

Abuzurile jandarmilor sunt fără de margini, țaranii la tot pasul sunt batjocoriți, bătuți fără cauză justă, dacă sunt în drum trebuie să le spună pe unde și pentruce umblă și toate aceste pe conta alegerii.

Nu se scapă nici un moment, nici o singură ocaziune să nu mai găsească vre-un mod jandarmii să nu ne năcăjască cu fel și fel de apucături; în provincia Beiușului a fost datină veche ca țaranii să calce grăul lor cu cai și cu mașine de mână lor de gospodărie, ce nu e aproape de casă, acuma sunt scoși de acolo, sunt constrânși a transporta grăul din nou în locuri depărtate; mare supărare a cauzat aceasta procedură, căci cu transportare sămânța și așa slabă în mare parte se împrăștie și nimicește.

La ce apucături josnice au mai recurs Joia după alegere (ziua de piață) formală vânătoare după trei-colori au inscenat, jandarmii alergând în fugă mare în târg făcându se gălăjie mare, dela românele înspăimântate au confiscat vre-o 50 de brăuri de trei-colori și o grămadă de panglice de trei-colori, la fața locului au luat protocol și le-au transpus la judecătoria cercuală, de unde avem să așteptăm acuma cam optzeci de judecăți desigur nu achitătoare.

Toate comunele sunt cutierate parte de jandarmi, parte de încredințării avocatului Tetélieni Armin în companie cu țărăleni; voesc să strângă date pentru petiție.

E caracteristic, că jandarmii să fie angajați pentru acest scop și sub scutul oficiului lor să presioneze cu înfricările lor țaranii pacinici.

Eugeniu Nyéki.

Mișcarea culturală.

Astra la Bistrița.

Primum următoarea Convocare: În senzul §§-lor 23 și 26 din statute membrii Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român se convoacă la adunarea generală ordinară în Bistrița, în zilele de 21 și 22 Septemvrie st. n. 1907. Programul adunării este: Ședința I. Sâmbătă, la 21 Septemvrie st. n. la orele 11 a. m. Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
 2. Inscrierea delegaților prezenți.
 3. Raportul general al comitetului central.
 4. Alegerea comisiunilor pentru:
 - a) examinarea raportului general;
 - b) cenzurarea socotelilor anului 1906 și a proiectului de buget pentru anul 1908;
 - c) inscrierea membrilor.
 5. Prezintarea eventualelor propuneri.*)
- Ședința II. Duminecă, la 22 Septemvrie st. n. orele 10 a. m.

1. Rapoartele comisiunilor.
2. Alegerea comitetului central, a prezidentului și a vice-prezidentului.
3. Fixarea locului pentru adunarea generală din 1908.
4. Dispozițiuni pentru verificarea procesului-verbal.
5. Inchiderea adunării generale.

La orele 4 d. a. ședința festivă a secțiunilor științifice-literare și conferințe publice, ținute de d-nii Gr. Pletosu și O. Goga.

Sibiu, din ședința comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, ținută la 24—26 August 1907. Iosif Sterca Șuluflu m. p., O. C. Tăslăuanu m. p., prezident. secretar.

Zaharie Bârsan la Hațeg. Tinerimea română din Hațeg invită la seratele teatrale, ce le aranjează în 7 și 8 Septemvrie (Sâmbătă și Duminecă) în sala hotelului »Mielul de aur« din Hațeg, cu concursul trupei artistului Z. Bârsan. Inceputul la 8 ore seara. După serata de Duminecă urmează dans.

Programul: Sâmbătă, 7 Septemvrie: 1. »Un prietin«, dramă într'un act. 2. »Cântecul cocșului«, comedie într'un act. 3. »Capriciul unui tată«, comedie într'un act. Duminecă, 8 Septemvrie: 1. »Noaptea de Octomvrie«, poem. 2. »Nervosul«, comedie într'un act. 3. »Cănele și pisica«, comedie într'un act.

* Eventualele propuneri au să fie prezintate în scris prezidiului Asociațiunii (în Sibiu, Strada Morii Nr. 6) cu 8 zile înainte de adunare.

NOUȚĂȚI.

A R A D, 6 Septembrie n. 1907.

— **Desmintire.** Deputatul sârb radical Manoilovici a trimis din Sabotiza (Szabadka) ziarelor maghiare din Budapesta, desmintând știrea că el și colegii lui ar avea de gând să iasă din partidul naționaliștilor și să intre în partidul kossuthist.

— **Despre regele s'a răspândit o veste,** că ieri ar fi fost amenințat cu bastonul din partea unui trecător, pe când se plimba cu trăsura în Klagenfurt. Informația aceasta se desminte.

— **Regele va fi altuit în contra vărsatului.** În Viena grasează de mai mult timp un periculos vărsat. Și de aceea se afirmă, că regele înainte de a se întoarce din Ischl la Viena va fi altuit, ca astfel să fie imun față de boala, care are atâtea victime în capitala Austriei.

— **Alți doi »agitatori«** condamnați. La 14 Aprilie, în comuna Micăsasa se ținuse o adunare parohială, în care s'a primit o rezoluțiune de protestare împotriva proiectului de lege școlar. Pentru această adunare, parohul gr. cat. Filip Ducolin și studentul în medicină Iuliu Brut Ducolin au fost condamnați prin oficiul preturii la câte 100 de coroane amendă. În expunerea de motive se spune, că nu s'a dictat pedeapsă de închisoare, fiindcă »populațiunea gr.-cat. și conducătorii inteligenți din Micăsasa în anii din urmă pe toate terenele au dovedit o atitudine patriotică!«

Impotriva acestei sentințe s'a făcut apel la vice-comitele comitatului care a confirmat, însă, sentința oficiului de pretură, spune »Lupta«.

Trăiască libertățile din Ungaria!

Meseriașii români din loc se întrunesc mâine, Sâmbătă, în restaurantul dlui Pașca. Indemnăm și noi pe toți meseriașii și pe binevoitorii lor să participe la această întrunire.

— **D'Annunzio,** scriitorul italian, a făcut un terno la loteria mică cu numerele 68, 13, 14, câștigând cu o misă de 10 lire: 50 mii de lire. Rar se întâmplă, ca poezii și scriitorii să câștige la loterie, deși foarte mulți dintre ei își încearcă norocul.

— † **Ioan Stoica,** învățător pensionat în Rotbav (comitatul Brașovului), tatăl redactorului nostru, dr. Dionisie Stoica, a încetat din viață Dumineca trecută în etate de 67 ani. În mormântarea a avut loc Marți la orele 3 p. m., după ce mai înainte se celebrase prohodul în sfânta biserică din partea preotului local, Dumitru Șica și a preotului din Feldioara, Iosif Micu. La înmormântare a luat parte întreagă comuna Rotbav, precum și multă lume din comunele învecinate, căci răposatul era cunoscut și stimat de toată împrejurimea.

Ioan Stoica deja dela vârsta de 20 ani a servit ca învățător și cantor în comuna Apața (com. Brașov). Atât pregătirea de învățător cât și de cantor și-a câștigat-o pe cale autodidactică. Era înzestrat cu multă inteligență și era devotat chemării sale. Peste câțiva ani s'a întors în comuna sa natală, unde a servit ca învățător până la anul 1892, când a trecut în pensiu. Copiii treceți prin școala răposatului s'au ales toți cu frumoase cunoștințe de carte, și cu bună instrucție pentru viață. Răposatul era foarte popular, atât în comună, cât și în împrejurime, era iubit și sti-

mat. În fericita sa căsătorie cu *Paraschiva Solca*, răposată deja și ea, a avut 6 copii, dintre cari trăiesc trei: redactorul nostru, *Emanuil*, funcționar de bancă la »Silvania« și *Cornel*, care a rămas acasă. Scopul principal al vieții sale, pe lângă chemarea sa de învățător, a fost să le dea propriilor săi copii o creștere aleasă, aducând foarte multe jertfe spre acest scop.

Pe răposatul îl deplâng, afară de cei trei copii ai săi, *Ioachim Lainer*, cantor în Măieruș, cu soția sa *Paraschiva*, ca fini, și alte număroase rudeni. Fie-i țărâna ușoară și amintirea neuitată. Indureratei familii îi trimetem sincere condolențe.

— **Ceartă în familie.** În congregația de ieri a comitatului Sătmăr a fost ceartă mare între kossuthiști. Din cauză că *Wekerle* a numit consilier financiar pe *Majos Károly*, fost vicșpan sub drabanți, deputatul *Luby Géza* și ceilalți »kurucz«-i, a convocat congregație extraordinară, s'au luat la ceartă cu fișpanul *Falusi Árpád* și contra voinții fișpanului au votat o moțiune precumcă *Wekerle* să nu mai atingă susceptibilitatea patrioților numind drabanți în slujbe mari!

Ci să numească patrioți sadea, cum sunt *Luby* (despre care fișpanul a spus că face gură fiindcă e sărac!) și atunci toate vor merge de minune!

— **Un notar abuziv.** Ni-se scrie: Au trecut deja trei luni de zile, de când la propunerea mea s'a hotărât cu unanimitate închiderea crâșmelor în dumineci și sărbători; — hotărârea noastră s'a ridicat la putere de drept, neapelând nime în contra ei, — însă notarul comunal (ovreu) nici până azi nu a susținut hotărârea noastră la locurile competente pentru a se întâri, nici nu voește a o pune în praxă, vădit — fiind în partea demoralizatorilor crâșmari evrei — trei la număr. Neîmplinirea dorinței obștești o motivează cu un răspuns dat în »Magyar Közigazgatás« pe care am onoare a-l comunica și aici din cuvânt în cuvânt, precum urmează:

»A község képviselő testülete már csak azért sem hozhat ily határozatot, mert annak érvényét nem tudna szerezni. A községnek nincsen kihágást statuáló joga, tehát a határozat ellen vétőket nem büntethetné meg. A tény mindenesetre üdvös de e kérdést csak törvényhozásilag lehetne rendezni!«

Dacă într'adevăr e așa, unde e dreptul autonom al comunei, — care are drept să aducă hotărâri și deciziuni fără a le putea și executa?!

Atât eu cât și preotul local l-am recercat pe notarul și respective antistia comunală ca să-și facă datoria, însă fără rezultat, provocându-se totdeauna la răspunsul de mai sus și adăogând, că conform legii comunale, comuna sau reprezentanța comunală nu e îndreptățită a pedepsi pe nimenea...

Vă rog aveți bunătate a ne da o îndrumare, că pe ce cale am putea a ne pune în praxă hotărârea și cum am putea-o valida, că poporul să scape de lipitorile satului barem în Dumineci și sărbători spre a încunjuia demoralizarea prin beție, care de prezent a luat un avânt îngrozitor în comuna noastră, — fiind mai mulți oameni prin birturi decât la sfânta biserică. *Gregor de Tamás*.

Hotărârea luată o poate duce la îndeplinire, în caz de nerespectare a ei din partea cărșmarilor, primarul care are și puterea brachială: pe plăieși.

— **Dare de seamă și mulțuită publică.** Peste vacanție au intrat în favorul sporirii fondului gimnazial din Brad următoarele dăruiri mai însemnate:

»Someșana«, institut de credit și economii, Dej 300 cor. »Lucafăru«, institut de credit și eco-

nomii, Verșet 200 cor. Ioan Bulzan, plugar Vața de sus 200 cor. Societatea meserieșilor români din Hațeg, 130 cor. Tinerimea română studioasă din Brad venitul teatrului și petrecerii din 29 Iunie a. c. 191 cor. Membrii societății române academice din Berlin 168 cor. 68 fil. Dr. Liviu Tămășdan, adv. Arad 100 cor. D-șoara Valeria Popp, cântăreață artistă din Budapesta, cunună eternă pentru fiertatul său tată Ioan, prof. în Sighetul Marmației și mamă-sa Maria Oros, 100 cor. Tinerimea română din Sighișoara-Cohalm venitul petrecerii din 28 August, a. c. 80 cor. Din venitul curat dela concertul dat în Crișcior la 29 Iulie a. c. prin corul bis. din Băița condus de inv. Sabin Julo 60 cor. Traian Vațian, paroh ort. rom. Arad 50 cor. Vasile Duma, ppresb. din venitul petrecerii din C. Monoștor 38 cor. 60 fil. Venitul concertului din Topârcea 20 cor. Venitul petrecerii tinerimei române din Uioara 20 cor. »Unirea«, institut de economii și credit, Vad 20 cor. Vasile Giurgiu, paroh Vața de sus, 50 cor. Alexandru Teaha, paroh Leasa, 25 cor. »Tribuna«, ziar, Arad 20 cor. Nicolae Roșovan din T. Cubin 10 cor. Jertfa lor curată fie binecuvântată! Exemplul lor vrednic de urmat afle mulți următori! Să jertfim, Fraților, căci mare lipsă avem de jertfa curată! *Brad*, 3 Sept. 1907. *Epitropia gimnazială*.

— Producțiune teatrală împreună cu dans aranjată de tinerimea de rom. din Zlatna, în favorul gimnaziului din Brad, afară de delectarea și petrecerea animată a numărului public care participat, a avut și următorul rezultat material și anume: venit brut 269 cor. 73 fil.; iar spesele fiind 159 cor. 40 fil.; rămâne profit curat 110 c. 33 fil. care sumă s'a expdat în favorul gimnaziului din Brad, la adresa directorului, domnului dr. Pavel Opișă.

Suprasolviri benevole au prestat:

a) câte 5 coroane domnii: Ioan Dumitreanu, învățător pensionat, Șard; Iuliu M. Montani, protopresbiter, Zlatna;

b) câte 4 coroane domnii: Ludovic Giurca, preot, Trimpoele; Ioan Moldovan, preot, Petringeri; Stefan Nicula, preot, Presaca; Alexandru Băișan, preot, Poiană; Silviu Dumitreanu, preot, Cricău; Partenie Duca, învățător, Zlatna; Ioan Codru, franzelar, Zlatna; Iosif Paul, proprietar, Zlatna;

c) câte 3 coroane domnii: Iuliu V. Albin, not. com., Zlatna; Iosif Magda, preot, Feneș; Nicolae Cristea, preot, Valea mică; Victor Stanca, preot, Ampoița; Nicolae Bodescu, Zlatna; Maximilian Grecu, notar, Cârna;

d) câte 2 coroane domnii: Dr. Ioan Rece, med. com., Zlatna; Ioan Fodorean, preot, Galați; Ioan Crișan, notar Zlatna; Petru Petringenar, colector, Zlatna; Petru Paul, preot, Vultur; Bela Moskovits, ospătar, Zlatna; Ioan Pop, Bucerdeia; Aurel Pop, Șard; Victor Damian, ospătar, Zlatna; jun. Augusto Mazzuchi, Alba-Iulia; Emanuel Beșă, preot, Zlatna; Mihail Moldovan, ospătar, Zlatna;

e) câte 1 coroană domnii: Dr. Szontagh Adolf, medic, Zlatna; Ioan Cristea, croitor, Zlatna; Traian Radu, notar, Feneș; Iohann Troethan, Zlatna; Pompiliu Popescu, Zlatna.

Binefăcătorii generoși, primească profunda noastră recunoștință. *Zlatna*, la 4 Sept. 1907. *Parteniu Duca*, notar. *Iuliu M. Montani*, președinte.

— **Săpun de vioarea de Parma.** Sub această numire de câțiva ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de vioare? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare se nu întrebuințeze acest săpun, numai ca să-i tindă mâna de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil., 3 bucăți 2 coroane 20 fil. Pregătește Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă, Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drugheria lui Vojtek și Weisz, Lugoș în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás — maeștru de monumente și pietre de cimitir. —

Fabricație proprie din marmoră, granit, syenit, labrador etc., din pietre de mormânt magazina se află în **Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.**

Cancelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyszében, Déva și Bánpartak.

PARTEA LITERARĂ.

Opera lui Vlahuță. (11).

Unde ni sunt visătorii? Nu știm care e cauza întunecului și mahnirii, ce ne stăpânește: melancolia secolului, ce moare, umbra ce ne înecă la un asfințit de soare, ori durerea luptelor de mai nainte? Ce-s aceste vaiete desparate, ce-i poporul acesta de spectri cu priviri întunecate, chipuri palide de tineri osteniți, fără să fi muncit, poezi, ce cântă dureri închipuie, inimi lașe, abătute, fără să fi luptat vr'odată, fără vr'o simțire mai nobilă.

Ce-s acești copii de ceară — fructe istovite 'n floare?

Și în bocetul atâtor suflete descurajate, tu, artist, stăpânitorul unei limbi așa divine, ce ai putea să descoperi, ca un făcător de bine, orizonturi largi de frumusețe, te simți atras să-ți adormi și tu talentul cu narcoticul disgustului? Cum, e doară glorie a spune, că ai îmbătrânit și că ți-e silă de toate, când ești încă așa de tânăr? Și tu bietul de tine, nu că nu știi ce-i viața, dar n'ai pătruns nici barem un tremurat de suflet, licărirea ta de-o clipă. Sunteți numai în pragul lumii și câte frumuseți ascunse n'ați putea scoate la lumină voi, fericiți poezi. Știu, am crezut și eu odată, că prin artă pot trece la nemurire — și cu lacrimi stoarse 'n silă

Am bocit și eu nimicuri, ce-mi păreau pe-atuncia sfinte!

Dar când m'am uitat în juru-mi și-am văzut, că aceasta e o boală molipsitoare, că toți începătorii, abia ieșiți de pe băncile școlii, se trudesă să legene 'n silabe desperări de porunceală și dureri nesimțite, am zis gândurilor oarbe să s'abată

Și din florile vieții să alegă și s'adune
In neperitorul fagur adevăr și 'nțelepciune!

Câte nu-s de scris pe lume! Câte drame mișcătoare, câți eroi lipsiți de slavă, câte inimi asuprite, câți martiri, pe cari îi înghite uitarea și vremea. Când lumea asta e o veșnică mișcare și când cea mai mică forță își are chemarea, când ai tăi luptă și sufăr, tu să le arunci celorce așteaptă ajutor dela tine ajutor: jalea și descurajarea cântecului tău amar, să-ți cheltuești puterea darului celui mai de seamă, făcându-i pe oameni mai răi, mai sceptici, mai triști? Asta vă e sfânta chemare de profeți și de artiști?

Unde ni-s entuziaștii, visătorii, trubadurii,
Să ne cânte rostul lumii și splendorile naturii?
Unde ni-s sămănătorii generoaselor cuvinte,
Magii ocrotiți de stele, mergătorii înainte,
Sub credințele sfărmate și sub pravile șterse,
Ingropând vechea durere, cu-al lor cântec să

(reverse)
Peste inimile noastre, mângâiere și iubire —
Și cuvântul lor profetic, inspirata lor privire,
Valurile de 'ntunec, despiciându-le în două
Splendidă 'nainte noastră să ne-arete-o lume
(nouă!)

Nehotărîre. E oare virtute-a răbdă? In noi dorm comori de plăceri — și cum le-ar putea trezi o clipă din dragostea ta.

Eu știu, că mi-ai da, dacă-ăș cere —
Tu știi, că aș primi, de mi-ai da —
Și totuș răbdăm în tăcere,

privind cum se trece viața pustie și tristă și rece.

In Iuliu. Orașul doarme 'n mezul zilei: un cimitir într'o Zahară.

Ce mândru-i satu 'n care doarme
Copilaria mea 'ngropată...
Mi-s'ar părea un vis, iubito,
Cu tine să-l mai văd odată.

Haidem, o luăm peste câmpuri și codri, să dăm de răcoare și singurătate, să ni-se pară viața și gândurile un bazm sfânt, ascultând, culcați sub ramuri, orga pădurii.

Tactica. De ce-mi eși în cale pururea trist și abătut? — Ce ți-e milă de mine, copilă? Nu cercă să mă descoși. Pe mine pururi m'a prigonit soarta și nime nu m'a iubit. Știuse bine cum s'o aducă din cuvânt.

El așteptă... »O simt cum vine:
Un pas e între ea și mine,
Cât între milă și amor«.

Copila învinsă, îi cade la piept. De-asupra lor s'arată luna frumoasă, ca nealțădată. Ce s'a întâmplat?

Un semn, o vrajă, o poruncă...
A fost ceva nepriceput;
O veșnicie 'ntr'un minut,
Căci timpul s'a oprit din sbor;
Și pe când ei s'afundă 'n luncă,
Din umbră Mefisto le-aruncă
Un hohot lung pe urma lor.

Icoane șterse. Privesc din fereastră asfințitul soarelui. De-asupra lui un nor pare tivit cu aur și rubin. Albastru cerului e spălăcit acolo, din nor se desfac forme bizare. Cum le-aș așterne în ritmul unui vers... Acum, parcă-i un drac, în haină de argint, cu un stindard în mână. Acui un urs, dar iată s'a schimbat în popă, o clipă cu brațele în sus, dar flacărele-l cuprind lacom și — un nor de praf se 'nalță la apus. Noaptea își întinde încet umbrele.

In pacea asta sfântă din amurg
Ce trist lucesc a cerului făclii!
Iar clipele vieții mele curg
Din ce în ce mai reci și mai pustii.

Pocăința, am văzut-o în Profilurile, din volumul »Din goana vieții« (nr. 1).

Din depărtare.

M'am regăsit. Ce dor mi era de mine
Copilul visător de altă-dată!

De-acum ispititori în van mai cată
Viclenii ochii... îi știu atât de bine!

Când mă uit la tine nu mai tremur și azi te iert, căci e vindecată rana.

Iar visul tău — ca pânza Penelopii —
Se țese ziua, noaptea se distramă...
Noian de întuneric ne desparte!

Zadarnic mi te apropii zimbătoare, zadarnic mă chiamă glasul tău tremurător — tot mai străină îmi ești, tot mai departe.

d) Poezii, 1880—1904. In volumul acesta și-a publicat poetul toate poeziile de seamă. Le vom aminti numai pe cele neîntâlnite pe până acum.

Sămănătorul. Pășește în țarină sămănătorul și în brazda neagră aruncată într'un noroc sădește viață nouă. Plouă pe bulgări grăunțele: speranța, sfânta dragoste și dorul de-a îmbelșuga ogorul cu munca lui, le samănă cu amândouă mâinile. Trudește, făcătorule de bine, căci veni-vor alții după tine și vor culege rodul,

Tu fi soldatul jertfei mari, depline:
Ca dintr'un bob să odrăsească miea,
Cu sângele tău cald stropește glicia!

Iulia Husdeu. O întâlnim în primul volum sub titlul: A fost de neiertat.

Treci zi, treci noapte. Aceleași visuri te lasă și vin din nou și ești continuu același rob sorții nepăsătoare. Impins în zbucium de propriile-ți patimi, te simți tot mai departe de norocul tău, de tine însuși. Mereu țintești spre alte țărături, zorind să te poarte spre ele tot alte talazuri — și totdeauna ești în față cu refrenul: »Treci zi, treci noapte — apropiie-te moarte!«

In fericire, III., am văzut-o în volumul prim sub titlul: In fericire.

Sonete. Până acum ne e necunoscut al VI-lea: Poteți, câți ochi frumoși și visători, n'or fi plângând pe versurile tale. Cum le vor fi sorbind fecioarele sentimentale, îndrăgindu-se de tine, zeu palid cu plete lungi, și-și torc iluzii, dorinți secrete și bazme din cântecu-ți de jale. Atâtea inimi gingașe învață, să suspine pe cartea ta, fără ca tu să știi. Tu singur, înstrăinat de tine însuși, te mistui de dor,

Doar filele, de sufletul tău pline,
Strâng amintiri duioase — flori uscate.

Al VII-lea occură în volumul »Iubire«, sub titlul Din depărtare.

VIII. Din tot ce ne-a fost drag mai înainte rămân povești și cântece 'nvechite. Aducerile aminte se scutură pe ostenitele noastre inimi ca frunzele uscate de pe morminte.

Ruini suntem — și orice gând ne doare,
Căci e făcut din temeri și regrete.

Vieță, pururea fermecătoare, te blăstămăm și totuș cu câtă sete întindem buzele tremurătoare, să bem din vrăjita-ți undă, ca să ne îmbete.

IX. Tot șesul clocotește 'n soare, și-i svon. In lumea mică e nuntă mare. Tu n'ai iubit, nu știi ce e puterea asta în veci renăscătoare. Și totuș o presimți, căci visătoare te strângi de brațul meu, par'că ți-e frică. Buzele nesărutate îți tremură și inima îți bate. In juru-ți palpită firea întregă, florile-s atât de parfumate,

Că 'n clipa asta tu respiri iubire!

La finea volumului aflăm câteva traduceri din poeziile italienei Ada Negri. Aceste sunt:

»Și cei din urmă ca și cei dintâi«; In noapte; Ție, mamă; Ceas de liniște; Fără ritm; Mutare silită; Logodnica; Copil; Nu te mai întoarce; Muncitorul; Proletar; La țară; Floare gândului; Durerea; După un an și Cântec de primăvară.

Concert, petreceri.

La sărbarea chramului bisericii, Mercuri 15/28 August 1907 în localitatea școlii gr. or. române, harnica reuniune de cetire și cântări din Mercina a dat o frumoasă petrecere (concert împreună cu teatru). Li-se cuvine laudă neosteniților coriști și conducătorului lor Nistor Micșă. Frumoasa cântare »Șoimul și floarea« »La gulin« de I. Murășan au succes de minune cu solistul de bas II N. Miclea, care odinioară cu frumosul său glas în Oravița la petrecere a uimit pe mii de oaspeți. Teatru »Cimpoiul orașului« de minune l-a jucat. Le-a zis muzica (banda) lui P. Farca din Văradie.

Un oaspe din Vrani.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut »Luceafărul« nr. 16 cu următorul sumar: C. Sandu-Aldea, Datorie. D. Nana, Turnul de Ivoiria (poezie). Dr. Alex. Bogdan, Limba literară și limba populară. I. Borcia, Ifigenia de Goethe, act. IV. sc. V. a. G. C. Ionescu, Boierul (sfârșit). Din popor. V. Cioflec, Impresii: Umilă Coroană... O. C. T. Pagini străine: Scamatorul din Notre-Dame de Anatole France. Zoe Garbea, Expoziția de artă din Veneția (1907). Cronică: Frație. O carte foarte bună. Un institut biblic. Știri. — Poșta Redacției. Ilustrațiuni: Oscar Späthe: Satir (brons), Bacantă (marmură), Bastal arhitectului Clavel, Joița (marmură), Evlavie (Bas-relief în marmură).

In tipografia »Carmen« Petru P. Barițiu în Cluj a apărut și se află de vânzare broșura:

1. »Ingrijirea părului«, un tractat popular medical, de un dermatolog. Prețul 60 fil. + porto.
2. Ioan A. Anderco, un scriitor maramurășan, de dr. E. Dăianu. Prețul 20 fil.
3. Din ale bucătăriei țaranului de Ana Florea. Prețul 20 fil.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 5 Sept. 1907.

INCHEEREA la 11 ORE:

Orâu pe Oct. 1907 (100 klg.)	22.82—22.84
Secară pe Oct. 1907	19.54—19.56
Ovăs pe Oct.	16.20—16.22
Cucuruz pe Sept. 1907	13.50—13.52

INCHEEREA la 5 ORE:

Grâu pe Octomb. 1907	22.78—22.80
Secară pe Oct. 1907	19.38—19.40
Ovăs pe Mai	16.10—16.12
Cucuruz pe Sept. 1907	13.40—13.44

De Tisa — — — —	22 K.	45—22 K.	85 fil.
Din comitatul Albei —	22 »	15—22 »	55 »
De Pesta — — — —	22 »	25—22 »	75 »
Bănățenesc — — — —	— »	— — — —	— »
De Bacica — — — —	22 »	75—23 »	05 »
Săcară — — — —	18 »	90—19 »	20 »
Orzul de nutreț, cvalitatea I.	15 »	60—15 »	80 »
» de cvalitatea II —	15 »	40—15 »	60 »
Ovăs » » I —	16 »	65—16 »	80 »
» » » II —	16 »	15—16 »	50 »
Cucuruz vechiu	— »	— — — —	— »
» nou	13 »	60—13 »	80 »

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor-proprietar George Nichin.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ.

1906. 19 Aug.		ACTIV	1907. 11 Aug. 18 Aug.	
106276516	751516 Reserva metalică Aur . . . 79442821 31125000 " Trate Aur . . . 32595000	Argint și diverse monete	111167980	113037821
998327			915447	752939
79975310	*) Impr. contra ef. publice . . . 12471650 " " " " în cont curent 23026942	Fonduri publice	91458177	99564728
28671101			35074434	35498592
11999924	Efectele fondului de rezervă	" " " " amortisarea imob. și material	11999924	11999924
14801390			15806084	15806084
2908324	Imobili	Mobilier și Mașini de Imprimerie	3253121	3253121
5768681			5898570	5900315
603725	Cheltuieli de Administrațiune	Depozite libere	638475	638475
352816			216452	302757
95948395	" " & provizoriu	Comptari curinți	110662499	110651049
—			—	—
9600092	Compturi de valori	" " " " & provizoriu	14726328	10900902
24302773			26006828	24685644
382207374			427824319	432992351
12000000			427824319	432992351
21373442				
3222588				
247524790				
1646498				
491661				
95948395				
—				
—				
382207374				

Scomptul 5%. *) Dobânda 5%

„Laboratoire Cosmetique Matild”

Contra catharelor cele mai învechite a le **ofticeii,** mai folositor e decât ori și ce altele sirupul de brad Castillio.

47 Klgr. cântărea dl Dr. Gera Atilla din Voloșanka, care din tuberculoasă s'a vindecat prin sirupul de brad Castillio și de sirupul Hypophosphat

s'a îngrășat de 120 Klgr.

Alinã tusa, încetează asudările de peste noapte, patentează apetitul bolnavului, încetează scui-parea de sânge. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fil. In casuri de tot grave și piluliile „Guajacolin“ o cutie 4 cor.

Pentru anemici, femei în galbina re, pe cari li doare foarte mult mijlocul spatelor, căror le slăbesc puterile la un lucru bagatel, pe cari consecvent li doare ca-

pu, slabilor cari doresc că se îngrășe și întărească, cel mai bun medicament e „SYR HYPOPHOSPH. Co KUN“, recomandat de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fil.

Epistole de recunoștința în schimbul timbrilor de trimetere pot da ori și cui.

On. Dni Kun István, farmacist în Hajduszovát. Vă rog a mi mai trimite o sticlă sirup de brad. Cu efectul celei lalte sunt deplin mulțumit. Cu stimă Nicolau Bogdan, paroch, Miclău-Lazur, u p. Drág-Cséke.

On. Dle! Lucrurilor publicate în ziar nu le-am dat crezământ până acum, dar de când am comandat dela Dta sirupul Hypophosphat, recunosc că și în cenusă se găsește mărghitar. Ori și cui pot recomanda cu conștiința liniștită medicamentele D-voastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra pentru binele omenimei etc. Alexandru Gera, preot gr.-or., conducătorul domeniului episc. Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nestricăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, frumoasă și rumenă să-ții delături pistrui, petele de ficat, so întrebuințați

CREMA-ALIFIA- SAPUNUL PUDRA **MATILD** 1 coroață. 1 cor. 60 f. 80 fileri. 1 coroață.

Dacă nu folosește, prețul se retrimite!

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scrit prin lege și sprăuit de stat) este o invenție epocală pentru economii. Cine o întrebuințează după îndrumările prescrie: porcul scapă și de boala cea mai primejdioasă și că cele scrise nu formează reclamă, mă îndătoresc se dau prețul pentru fiecare porc mort, dacă întrebuințând acest prav, porcul totuși o murit. — O cutie 2 coroane.

Se capătă

la farmacistul KUN ISTVÁN

laboratoriu de medicamente cosmetice

„Laboratoire cosmetique MATILDE“ (intemeiat după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta)

HAJDUSZOVÁT 3a (lângă Debreczen).

Correspondență din România se recere în limba franceză sau germană.

Un candidat de avocat

cu praxă bună,

află aplicare din 15 Septembrie a. c. în cancelaria avocatului

Dr. Joan Papp, Brád.

Doritorii să se adreseze direct.

Cel mai sigur medicament contra tusei, răcelei și răgușelei este

zăharu lui RETHY,

o ce se capătă în ori-care farmacie. o o

Prețul unui borcan 60 fil. Să se ceară numai zahărul lui Réthy. Cinci flacoane trimite pentru 3 cor. cu porto cu tot.

Pregărutotii RÉTHY BÉLA farmacist, Békécsaba

Fabrica lui

Luca K. Alexievits,

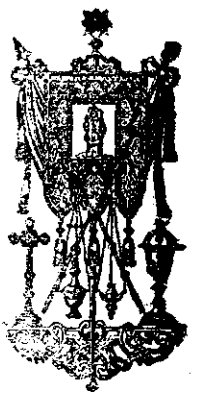
pegător de haine preoțești

Recomandă atelierul său asortat cu tot felul de revizite și haine preoțești de îmbrăcat în vreme slujbei în biserică.

Pregătește tot felul de icoane sfinte legate foarte frumos cu aur și mătășă. Pregătește steaguri, prapore, și altele. Icoana mormântul lui Christos il face foarte frumos.

La cerere trimite catalog și preț-curant gratuit.

In Arad, str. Boros Béni 6 s'a deschis

magazinul

produselor de zidărie ale întreprinzătorilor zidari din Arad.

In magazin se află totdeauna pe lângă prețurile moderate: var, țiment, țigle, hărție de cătran și alte materii de zidit.

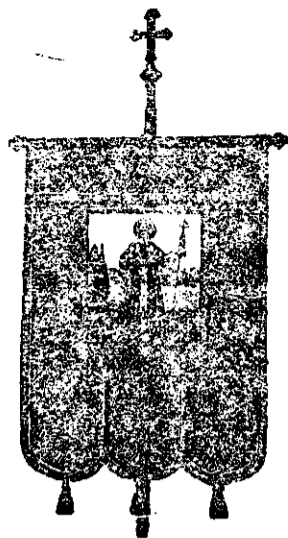
Cancelaria de planuri și întreprindere.

Arunca în foc gulerile și mangetile

intrebuintate și cumoară numai cele făcute din **celuloid**, ce în privința calității și a cruțării sunt indispensabile pentru fiecare domn. În toată vremea mare asortiment de modele de rămașițe din celuloid albe și colorate, — și cataloage trimit gratuit. — Cu stimă:

Lauritz Ferencz

pregăitor de gulere și mangete din celuloid
Timișoara-Jozefin, strada Csillag nrul 17.

Ioan
Philipovits

fabricant

de ornamente, steaguri bisericesti

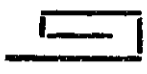
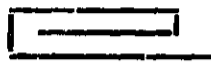
steaguri pentru reuniuni și baldahin

VERSECZ.

Economisește multă

oboseală, timp și lemne.

fiecare menageră care spală rufele cu

pravul de săpun
pentru spălat

arătat de mine, și rufele se fac curate și albe ca zăpada. La fiecare pachet e adăugat și un prospect.

Prețul unui pachet 24 fileri și 12 fileri.

Se găsește la

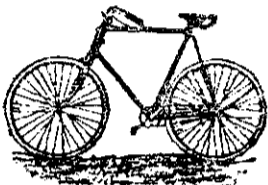
Stefan Knezevits, Temesvár

Fabrik, Hauptgasse 25, „Zur Salzmühle.

NEMECSEK VINCZE Szeged Valeria-tér (palatul dr Goldschmiedt)

Au **biciclete** cele mai bine sosit fabricate.

Mă rog a-mi visita depositul, este isvorul cel mai bun de cumpărat în părțile constitutive și **gumi**, email luciu și nielatură cu preț moderat, **mașini de cusut SNER** și mașini pentru măiestri. În atelierul meu mechanic fac tot felul de articli de bransa aceasta și anume: **puști**, mașini grăitoare, mașini de brodat, utensilii artistice pentru ingineri și medici, lucruri de arthopedie și de tehnica electrică, telegrafuri de casă și orice fel de transformări.

Se pot cere și solviri in rate.

Astma

suferinzii de respirare grea cari nu pot dormi și să se culce, căci se înădușe, cine nu poate să se urce pe scări sau munți, căci le stă respirația, cari sufăr de batere de inimă, abea putând suferi căldura, pentru aceia adevărata mântuire vine dela pravul Astma pregătit de dr. Némethy. La comandă se recere și etatea.

Un borcan 5 cor. La boale învechite, borcan duplu 9 cor.

Se poate căpăta numai în farmacia

Balla Sándor

Hódmezővásárhely.

Dulapuri de gheață

pentru

restauratori, măcelari și particulari

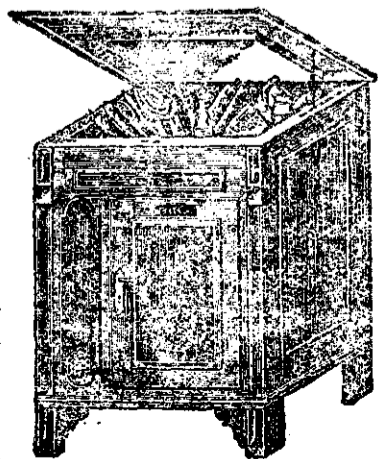
cu o întocmire practică și în ediție de gust, se poate procura cu prețuri moderate.

==== Cataloguri gratuit. ====

Fabrica de dulapuri de gheață a lui

WIESEL ADOLF

Budapest, VI., Váci-körut 47.

Eu am fost urâtă!

O fată romără de tot frumoasă povestește, care altcum avea o înfătoșare plăcută, numai pielea feței îi era necurată, plină de spuzături, bureți, pete de ficat, buburuze, cea ce era așa de respingător, încât se simțea nefericită.

A făcut probe cu tot felul de leacuri de înfrumșetare; e drept, ea petele, bureții deveniră întrucâtva mai palizi, dar n'au trecut de tot și pe lângă acea a și plătit amarnic probele aceste, pentru că fața îi devenise gălburie, începuseră a o dorea dinții și capul, urechile îi sunau și i s'au ivit alte multe năcazuri. Se înțelege de sine, că a încetat cu probele, dar atunci i s'au ivit de nou trate necurătenii feței, încât ear a fost acolo unde a început.

Era aproape să dispereze. Insă ce vrea bunul Dumnezeu, în cale se întâlnește cu o fată de tot frumoasă, care îi grăi; și a recunoscut-o, că e prietină vechie de a ei, pe care n'a văzut-o, de trei ani, dar pentru acea n'a cunoscut-o, pentru că atunci era cu mult mai urâtă decât ea.

Cași cum i-ar fi căzut o peatră de pe inimă. Deloc începu a o întreba, ea prin ce a devenit atât de frumoasă ca roza la față.

Prietenă i-a răspuns: „Draga mea, am încercat de toate, dar pentru-aceia coloarea frumoasă a feței am să o multămes numai CREMEI IBOLYKA (viorea) alui BALLA. Am văzut între anunturi atât de des crema aceasta deosebit de odorată, fără unsoare și pe deplin fără stricăciune, încât am încercat, dar mi-am propus, că dacă acesta nu-mi va folosi, nu voi mai încerca nimica. Și eată, ce efect! Și tu vei fi așa, dacă o vei folosi-o timp mai îndelungat.”

Și-a și comandat deloc 4 borcane de Cremă viorea veritabilă a lui Balla, 2 sticle de apă viorea veritab. și 2 buc. de săpun viorea alui Balla.

Deja după câteva zile a observat o îmbunătățire, petele uricioase deveniră mai palide, se răriră, și după o folosință de mai multe săptămâni au dispărut; devenisă atât de frumoasă, încât acum o poate spune cu drept: „Eu am fost urâtă!” Ear de atunci recomandă cu toată căldura crema aceasta prietinelor dânsiei, dacă ceva necurățenie li urătește fața și dacă vor, să aibă coloare vie de tot frumoasă și să o păstreze pentru tot de-a-una.

De folosit sunt: Crema veritabilă Viorea alui Balla, apă de spălat Viorea alui Balla, pudra de dame Viorea alui Balla, prețul fiecăreia este câte 1 coroa. Prețul săpunului Viorea a lui Balla e 60 fil. De vândut împreună cu avizul de folosință exclusiv numai în farmacia lui Balla Sándor în H-M-Vásárhely, Kossuth-tér 3 și nicăiri într'alt loc.

Să bögăm seamă la numele „Viorea” (Ibolyka) care este scutit de lege.

Pe lângă trimiterea anticipativă a sumei de 3 cor. 60 fil. se trimite franco 1 borcan de Cremă, 1 sticlă mare de apă de spălat, 1 bucată de săpun.